

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 wat betreft de aanvraagprocedures voor erfgoedpremies en de meerjarenpremieovereenkomsten

- Tweede principiële goedkeuring

Het voorstel beoogt het optimaliseren van het premiestelsel, met het oog op het maximaal vermijden van wachtlijsten voor erfgoedpremies, zonder evenwel afbreuk te doen aan het principe dat regelmatig onderhoud financieel wordt ondersteund, om op die manier verwaarlozing van onroerend erfgoed en duurdere restauraties op langere termijn te vermijden. Het voorstel past in een strategie om de huidige (problematisch lange) wachtlijst voor erfgoedpremies volgens de bijzondere procedure af te bouwen. De aanpassing beoogt enerzijds het verruimen van het financieringsaanbod voor 'bescheiden' projecten, en anderzijds het introduceren van een systeem van oproepen voor de grotere projecten. De verruiming van het financieringsaanbod betreft enerzijds de introductie van de mogelijkheid om op basis van beheersovereenkomsten algemene landschapszorg te subsidiëren, en anderzijds het verhogen van de drempel voor erfgoedpremies volgens de standaardprocedure tot 250.000 euro subsidieerbare kosten. Het systeem van oproepen vervangt de huidige bijzondere procedure en wordt ook geïntroduceerd in de aanvraagprocedure voor meerjarenpremieovereenkomsten. Het systeem verbindt het indienen van premie-aanvragen aan een vooraf bepaald totaalbudget en aan vaste indienmomenten.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het voorstel gaat uit van het beleidsveld Onroerend Erfgoed, en geeft uitvoering aan de beleidsnota Onroerend Erfgoed 2019-2024, met name de derde strategische doelstelling ('De zorg voor het onroerend erfgoed is zichtbaar, toekomstgericht en duurzaam') en in het bijzonder de tweede bijhorende operationele doelstelling: 'Financiële ondersteuning is gediversifieerd en gaat uit van een wederzijds haalbaar engagement'. Voor details: zie het verslag aan de Vlaamse Regering.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- Het taalkundig en wetgevingstechnisch advies nr. 2020/304 is ingewonnen op 9 september 2020;
- Het advies van de Inspectie van Financiën is verstrekt op 8 september 2020 (verwerkt en besproken in het verslag aan de Vlaamse Regering);
- De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettaire beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 14 september 2020;
- De Vlaamse Regering keurde het ontwerpbesluit een eerste keer principiële goed op 18 september 2020;
- De SARO formuleerde op 21 oktober 2020 een advies over het voorliggende ontwerp;
- De Vlaamse Toezichtscommissie (VTC) verstrekke advies (nr. 2020/42) op 28 oktober 2020.

De adviezen van de SARO en de VTC zijn verwerkt en besproken in het Verslag aan de Vlaamse Regering. Voor zover ze impact hebben op het regelgevingsvoorstel dat voor de tweede principiële goedkeuring wordt voorgelegd, wordt dit aangegeven in het verslag. De enige wezenlijke aanpassing is een bijkomend voorstel tot wijziging van artikel 11.2.14. Dit komt tegemoet aan de vraag van de SARO om een weigeringsgrond in te bouwen in de standaardprocedure, zodat dossiers die niet voldoen aan de geest van de procedure kunnen worden afgeweerd. Niet alleen de SARO, maar ook andere actoren in het werkveld waren bezorgd over de druk die de wijziging van het premiestelsel op de standaardprocedure zou kunnen veroorzaken.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Zie het verslag aan de Vlaamse Regering.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Zie het verslag aan de Vlaamse Regering.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het vervangen van de huidige erfgoedpremie 'bijzondere procedure' door een systeem met oproepen heeft een belangrijke budgettaire impact: het premieaanbod wordt te allen tijde vooraf gekoppeld aan het beschikbare budget, waar vandaag het budget de vraag moet volgen, met wachtlijsten tot gevolg. Dat maakt het ook mogelijk om het aanbod te temperen, zolang de huidige wachtlijst nog moet worden afgebouwd.

De subsidielijn voor algemene landschapszorg en het verruimen van het toepassingsgebied van premies volgens de standaardprocedure zullen daarentegen wel een grotere behoefte veroorzaken. Het betreft echter financieringsvormen die mikken op bescheiden dossiers, met een navenant kostenplaatje. Het voorstel omvat overigens veiligheidsmechanismen die toelaten in te grijpen als de vraag ook hier het beschikbare budget dreigt te overstijgen.

B. ESR-TOETS

We rekenen alle premies aan op één begrotingsartikel: QG0-1QGG2CB-WT met als omschrijving 'kwaliteit van onroerendergoed(zorg) - ondersteunen van een kwaliteitsvol erfgoedbeheer'.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Door de aanpassingen aan het financieringsstelsel wordt dezelfde vraag op een andere manier gekanaliseerd. De procedure met oproepen is wel nieuw, alsook het geïntroduceerde jury-element. Werken met een jury heeft uiteraard ook organisatorische en financiële implicaties (onkostenvergoedingen).

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

De aanpassingen aan het financieringsstel hebben impact op lokale en provinciale besturen, die belangrijke klanten zijn van het premiesysteem, en zich dus op een andere manier moeten voorbereiden op het aanvragen van financiële ondersteuning.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar tweede principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp tot wijziging van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 wat betreft de aanvraagprocedures voor erfgoedpremies en de meerjarenpremieovereenkomsten;
2. de Vlaamse minister van financiën en begroting, wonen en onroerend erfgoed te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE